

Велимир Хлебњиков

*

Ра - који је видео своје очи у рђи и блатњавој води,
Посматрајући свој сан и себе
У мишићу, који немо краде блатни злак,
У младој жабици, која је надула беле мехуре у знак храбрости,
У трави зеленој, која је посекала црвеним рукописом стас девојке,
агнуте са српом,

Која је скупљала шашу за гориво и кућу,
У струјама риба, које таласају траве и испуштају мехуриће,
Ограђен Волгом око.
Ра - продужен у хиљаду звери и биљака,
Ра - дрво са живахним листовима који трче и мисле, који
испиштају

шуштање, крикове.

Волга око.
Хиљаду очију - гледају на њега, хиљаду зир и зин.
И Разин
Који је мио ноге,
Подига је главу и дуго гледао Ра,
Тако да је опети врат урезао уском цртом.

Када коњи умиру - дахћу,
Када траве умиру - вену,
Када сунца умиру - гасе се,
Када људи умиру - певају песме.

Бобеоби певале су себи усне
Веоми певали су себи погледи
Пиеео певале су себи обрве
Лиееееј распевао се облик
Гзи - гзи - гзео певао је себи ланац
Као по платну неких односа
Иза провлачења живело је Лице.

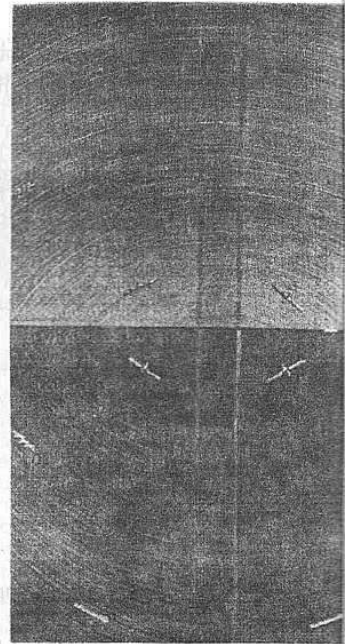
Године, људи и народи
Протичу заувек
Као текућа вода.
Звезде су рибарске мреже, рибе смо ми
У витком огледалу природе
Богови су призрази у тами.

Када се рогови јелена подижу над
зеленилом,
Подсећају на усахло дрво.
Када је срце голо у речима,
Сви проносе: луд је.

Још једном, још једном,
Ја сам за вас
Звезда.
Тешко морнару који је узео
Погрешан угао своје лађе
И звезде:
Разбиће се о камење,
О подводне креде.
Тешко и вама који сте узели погрешан
угао срца
према мени:

Разбићете се о камење
И камење ће се подсмевати
Вама
Као што сте се подсмевали
Мени.

С руског прево: Божидар Станчић
(Преузето из ПОЉА, бр. 66, 1963)

Милош Вујановић

Пјер Паоло Пазолини

ПЛАЧ КОПАЧИЦЕ

(одломак)

Сиромашан као мачак са Колосеума,
живљах на периферији, у кречу
и прабини, далеко и од града

и од села, сваки дан стиснут
у разбректаном аутобусу:
сваки одлазак и сваки повратак

беху голгота зноја и тескобе.
Дуге шетње у топлој маглуштину,
дуги сутони пред хартијама

нагомиланим на столу, блатне улице,
зидићи, кућице умивене кречом,
без прозорских оквира, са засторима
уместо врата...

Промицали су продавац маслаца,
старетинар,
долажаху из неког другог предграђа
са прашњавом робом која је изгледа
била

злочиначки плен, са окуртним лицима
младића остарелих од порока,
којима су мајке болесне и изгладнеле.

Обновљен новим светом,
слободан - пламен, снага
коју не умем да објасним, у стварности

која је, понизна и кужна, замршена и
огромна,
кључала у јужном предграђу,
ствараху осећај непомућене самилости.

Нека душа у мени, што не беше само моја,
једна мала душа у овом безмерном
свету
расла је, хранена радошћу

оних што су волели, ма и не били
вољени.
И том љубављу све беше објасано.
Можда чак и јуначан младић

сазрео од искуства
што се рађало под ногама историје.
Бејах у средишту света, света

тужних предграђа, бедуинских шатора,
жутих прерија окрзнутих
неким вечито немирним ветром

који је дувао с топлог мора, од
Фјумичина,
или са поља, где се град губио
међу уиерицама; у том свету

како усамљеник да буде господар,
четвртаста жућкаста сабласт
у жућкастој маглуштини

прободеној хиљадама жица
са закованих прозора, поправни дом
међ старим пољима и уснулим
кућерцима.

Хартијетина и прашина што их је слепи
поветарац сејао свуд око себе,
убоги гласови без одјека,

гласови женица с брда,
са Јадрана, њих што се
ту населише с мноштвом

оронулих и грубих мангупа
утегнутих у дречаве атлет мајице
и сиве изгореле шортсева,

афрички врело сунце, немирне кише
које су доносиле бујице блата,
улице, аутобуси на окретници

стешњени у свом ћошету,
последња влат траве,
и неки јетки, нервозни ђубретар...

беше то центар света, као што беше
средиште приче о мојој љубави према
њему:
и у овој зрелости

која је, да би се могла родити,
још увек била љубав, све је
требало да се разјасни - и било је

јасно! То предграђе, голо на ветру,
не припада ни Риму ни провинцији,
ни радницима, оно је живот

у својој најстварнијој светлости;
живот и светла будућност, сва је
хаосу што још није револуција,

као што би то желели припрости
партијски билтени, последњи
окретај гравире на ваљку: кост

свакодневног живота,
чиста да би била довољно
верна, безмерна да би била

тако несрећно људска.

Превела Владислава Гордић

ПЈЕР ПАОЛО ПАЗОЛИНИ (1922-1976), познат првенствено као филмски реди-
тељ, спада у значајне италијанске књижевнике. Његова највећа дела су рома-
ни **Мангупи** и **Жесток живот**, у којима говори о животу сиротиње с римске
периферије, слоја званог "sottoproletariato" - људи без морала, скрупула, идеја
и перспектива. За разлику од прозе која је децидирано натуралистичка, Пазо-
линијева поезија је изразито лирична и патетична, прожета с мање искуства и
више идеализма. Поема из које доносимо одломак објављена је у књизи
Грамшијев пепео 1957.